

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БОБРИНЕЦЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ.В. ПОРИКА
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП «Бобринецький
АФК ім. В. Порика БНАУ»
Геннадій ПІНЬКОВСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію фізичного виховання і масового спорту
у Відокремленому структурному підрозділі
«Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика
Білоцерківського національного аграрного університету»

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради
ВСП «Бобринецький АФК
ім. В. Порика БНАУ»
Протокол № 5 від «14» 08 2025р.

1. Загальні положення

1.1. Положення регламентує організацію фізичного виховання та масового спорту у Відокремленому структурному підрозділі «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського національного аграрного університету» (далі - Коледж) та визначає систему її планування, організації і контролю.

1.2. Фізичне виховання та масовий спорт у Коледжі мають на меті забезпечити виховання у здобувачів фахової передвищої освіти потреби в здоровому способі життя, самостійного оволодіння уміннями й навичками управління фізичним розвитком людини, створенні умов для фізичного розвитку та рухової активності та формуванні активної, самостійної, гармонійно і фізично розвиненої особистості.

1.3. Основними завданнями є:

- формування у здобувачів освіти основ теоретичних знань, практичних і методичних здібностей з фізичного і спортивного вдосконалення, фізичної реабілітації, масового спорту як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності;

- сприяння набуттю здобувачами освіти досвіду в застосуванні цінностей здорового способу життя в особистій, навчальній та професійній діяльності, в побуті та сім'ї;

- забезпечення належного рівня розвитку показників функціональних і морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності студентської молоді;

- підготовка та участь здобувачів освіти у різноманітних спортивних заходах;

- створення умов для розкриття фізичних здібностей молоді, задоволення потреб у дозвіллі, активному відпочинку, формування життєво необхідних навичок через особисту і колективну участь здобувачів освіти в спортивних заходах;

- формування фізичної готовності молоді до виконання громадського обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави, підвищення престижу і розвиток мотивації молоді до державної та військової служби;

- висвітлення в засобах масової інформації, на сайті Коледжу, на офіційних сторінках в соціальних мережах спортивних подій, популяризація досягнень і перемоги здобувачів фахової передвищої освіти для формування привабливого іміджу Коледжу.

1.4. Освітній процес з фізичного виховання та масовий спорт у Коледжі ґрунтується на наступних принципах:

- пріоритетності освітньої спрямованості фізичного виховання та функціонального фактору в оцінюванні фізичного розвитку здобувачів фахової передвищої освіти;

- орієнтації на різноманітність, що передбачає створення в Коледжі умов для широкого вибору фізичного виховання та спорту, які відповідали б їх запитам, інтересам, стану здоров'я, фізичній і технічній підготовленості, спортивній кваліфікації;

– індивідуалізації та диференціації освітнього процесу з фізичного виховання;

– поєднанні державного управління і студентського самоврядування.

1.5. Загальне керівництво організацією освітнього процесу з фізичного виховання та його спеціалізованих напрямів здійснює директор Коледжу, який забезпечує прийняття управлінських рішень щодо створення необхідних умов для реалізації завдань фізичного виховання в Коледжі, та керівник фізичного виховання, який безпосередньо несе відповідальність за організацію й ефективність роботи.

1.6. Безпосередню організацію фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи забезпечують керівник фізичного виховання та викладачі фізичного виховання.

2. Нормативна база організації освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту

2.1. Організація освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту в Коледжі базується на Законах України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», «Про затвердження заходів з реалізації Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту». Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 04.11.2020 року зі змінами внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2022 року № 930 «Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року», від 09.12.2015 року № 1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України».

2.2. Організація освітнього процесу з фізичного виховання в Коледжі здійснюється на підставі вимог державних стандартів, стандартів фахової передвищої освіти зі спеціальностей, затверджених в установленому законодавством порядку та Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського національного аграрного університету», *наказами директора, даним Положенням.*

2.3. Організація масового спорту в Коледжі здійснюється на підставі календарного плану спортивних заходів, положень про змагання та відповідних правил, які встановлюють організатори і затверджують в установленому порядку.

3. Зміст і організація освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту

3.1. Система організації фізичного виховання і масового спорту в Коледжі передбачає:

- організацію та проведення навчальних занять з фізичної культури та фізичного виховання;
- організацію фізкультурно-оздоровчих заходів;
- самостійні заняття фізичними вправами;

- вправи в режимі дня (руханки, активні перерви, фізкультурні хвилинки під час освітнього процесу);
- заняття зі здобувачами освіти, віднесеними за станом здоров'я до спеціальної медичної групи;
- заняття в групі загальної фізичної підготовки;
- туристичні походи;
- організацію спортивно-масових заходів;
- спортивні змагання та товариські зустрічі з видів спорту;
- некласифікаційні змагання («Веселі старты», челенджі, флешмоби, квести, турніри, першість закладу освіти тощо);
- організацію роботи груп спортивно-педагогічного вдосконалення (навчально-тренувальні заняття, навчально-тренувальні збори, участь у змаганнях з видів спорту різного рівня (районного, міського, обласного, всеукраїнського, міжнародного).

3.2. Зміст фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в Коледжі забезпечує виконання завдань, спрямованих на забезпечення:

- необхідного рівня розвитку життєво важливих рухових навичок і фізичних якостей здобувачів освіти;
- загальнолюдських цінностей: здоров'я, фізичного, соціального та психічного благополуччя;
- виховання зацікавленості й звички до самостійних занять фізичною культурою і спортом, набуття навичок здорового способу життя здобувачами освіти.

3.3. Організація і зміст фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи здійснюється за такими напрямками:

- забезпечення організаційно-методичного керівництва й координація роботи з фізичного виховання та розвитку спорту серед здобувачів освіти;
- створення фізкультурно-оздоровчих і спортивних секцій, гуртків;
- популяризація фізичного виховання і спорту, здорового способу життя;
- організація і проведення турнірів, конкурсів, матчевих зустрічей, спортивних свят, масових змагань тощо.

3.4. Основними видами навчальних занять з фізичного виховання в Коледжі є: практичне, індивідуальне заняття, консультація. Коледжем може бути встановлено інші види навчальних занять з фізичного виховання.

3.5. На практичних заняттях викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних (методичних, організаційних) положень фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами освіти відповідно до сформульованих завдань. Перелік тем практичних занять визначається програмами навчальних дисциплін «Фізична культура», «Фізичне виховання».

Практичне заняття складається з проведення попереднього контролю показників фізичного розвитку здобувачів освіти, їх знань, умінь і навичок з фізичного виховання, їх перевірку, оцінювання.

3.6. Індивідуальне заняття організовується та проводиться з окремими здобувачами освіти з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття

індивідуальних здібностей. Індивідуальні заняття організуються за окремим графіком.

3.7. Консультація – вид навчального заняття, на якому здобувач освіти отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути як для одного, так і для групи здобувачів освіти.

3.8. Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Зміст самостійної роботи здобувачів освіти визначається програмами навчальних дисциплін «Фізична культура», «Фізичне виховання», методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

3.9. Дисципліна «Фізична культура» є обов'язковим освітнім компонентом освітньої програми профільної загальної середньої освіти, дисципліна «Фізичне виховання» є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійних програм підготовки фахового молодшого бакалавра.

3.10. Організація освітнього процесу з фізичного виховання відбувається відповідно до розподілу здобувачів освіти на медичні групи та згідно з розкладом навчальних занять, графіком консультацій, розкладом роботи навчальних секцій спортивно-педагогічного вдосконалення, що затверджуються директором Коледжу.

3.11. До занять у спортивних секціях, групах загальної фізичної підготовки допускаються здобувачі освіти, які пройшли медичний огляд і допущені до занять за станом здоров'я.

3.12. Відповідальність за проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи покладається на керівника фізичного виховання і безпосередньо на викладачів фізичного виховання, організаторів заходу.

4. Вимоги до здобувачів фахової передвищої освіти при проведенні занять з фізичного виховання

4.1. Здобувачі фахової передвищої освіти, які не мають відхилень у стані здоров'я, на початок навчального року зараховуються до основної медичної групи. Здобувачі освіти, які мають хронічні захворювання та відхилення у стані здоров'я, проходять медичний огляд до початку навчальних занять (Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України №518/674 від 20.07.2009р.)

4.2. Довідки про звільнення від фізичного виховання, про наявність спеціальної медичної групи здобувач освіти повинен надати викладачу в двотижневий термін на початку семестру.

4.3. Звільнення здобувача освіти в повному обсязі від фізичних вправ здійснюється на підставі висновку лікарсько-консультативної комісії.

4.4. Здобувачі фахової передвищої освіти, які тимчасово звільнені від занять з фізичного виховання, зобов'язані бути присутніми на заняттях у спортивній формі.

4.5. Здобувачі освіти, які не надали довідку з визначенням спеціальної медичної групи чи звільнення від занять, до виконання нормативів не допускаються, однак присутність на заняттях – обов'язкова. Зазначену інформацію доводять до відома кураторів академічних груп.

4.6. Списки здобувачів освіти, віднесених до спеціальної медичної групи та звільнених від фізичного виховання, затверджуються на початку кожного семестру розпорядженням директора Коледжу та доводяться до відома кураторів академічних груп.

4.7. Здобувачі освіти спеціальної медичної групи відвідують навчальні заняття з фізичного виховання, беруть участь у підготовчій і заключній частинах заняття, а під час проведення основної частини виконують вправи, передбачені програмою для спеціальних медичних груп.

4.8. Викладачі фізичного виховання за місяць до закінчення терміну перебування у спеціальній медичній групі повідомляють здобувачів освіти, кураторів академічних груп про необхідність проходження повторного медичного обстеження з метою визначення групи для занять фізичним вихованням (Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України № 518/674 від 20.07.2009р.).

4.9. Здобувачі фахової передвищої освіти, які пропустили заняття без поважної причини, зобов'язані відпрацювати пропущені заняття за розкладом консультацій кожного викладача у спортивній залі чи на майданчику.

4.10. Здобувачі фахової передвищої освіти, які отримали травму чи мають погане самопочуття під час проведення заняття з фізичного виховання, повинні негайно повідомити про це викладача. Викладач зобов'язаний надати першу медичну допомогу, викликати медичного працівника або швидку допомогу, повідомити куратора академічної групи та адміністрацію Коледжу.

5. Планування навчальних занять з фізичного виховання та спортивних заходів

5.1. Розклад занять академічних груп з фізичного виховання затверджує директор Коледжу за поданням керівника фізичного виховання, який розробляє його відповідно до пропускнуої спроможності спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд, визначених у Державних будівельних нормах «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди» (наказ Держбуду України від 10.11.2003 №184).

Планування змісту навчальних занять з фізичного виховання, їх засобів і методів визначає викладач на підставі програм навчальних дисциплін, вимог освітньо-професійних програм та Державних стандартів фахової передвищої освіти.

5.2. Календарний план спортивних заходів Коледжу та положення про змагання розробляються керівником фізичного виховання і затверджуються директором Коледжу.

6. Облік і контроль за проведенням фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи

6.1. Контроль за проведенням фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи покладається на керівника фізичного виховання Коледжу.

6.2. При проведенні спортивних змагань оформлюється наступна документація: положення про змагання, заявки команд, протоколи змагань, звіт про проведення змагань.

6.3. При проведенні фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів оформлюється положення про проведення заходу, сценарій заходу і фото звіт.

7. Повноваження керівника фізичного виховання, відповідального за фізкультурно-оздоровчу та спортивно-масову роботу

7.1. Керівник фізичного виховання здійснює такі функції:

- планує навчальну, фізкультурно-оздоровчу та спортивну роботу в Коледжі на навчальний рік;
- розробляє план спортивно-масової роботи на поточний навчальний рік і вносить пропозиції до перспективного плану роботи Коледжу в частині спортивно-масової роботи;
- здійснює організаційно-методичне керівництво роботою викладачів, контролює підготовку та якість занять з фізичного виховання;
- організовує роботу консультацій, спортивних секцій, проведення спортивних змагань, фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів;
- надає консультативну допомогу викладачам фізичного виховання у розробці навчально-методичних комплексів дисциплін;
- організовує проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості здобувачів освіти, аналізує результати моніторингу фізичної підготовленості;
- вносить пропозиції адміністрації Коледжу щодо вдосконалення спортивної бази, забезпечення спортивним інвентарем та обладнанням;
- вносить пропозиції щодо заохочення здобувачів освіти та викладачів, які беруть активну участь у фізкультурно-оздоровчій та спортивно-масовій діяльності;
- готує матеріали державної статистичної звітності

8. Зміст діяльності циклової комісії загальноосвітніх дисциплін з організації фізичного виховання

8.1. Зміст роботи циклової комісії з організації фізичного виховання здійснюється за такими напрямками:

- підвищення кваліфікації викладачів за різними напрямами та формами, участь у вебінарах, семінарах, тренінгах;
- взаємо відвідування занять членами циклової комісії;
- вивчення та поширення досвіду роботи педагогічних працівників, надання допомоги викладачам-початківцям; проведення відкритих навчальних занять;
- розгляд на засіданнях циклової комісії результатів педагогічної діяльності та професійного розвитку викладачів;
- оформлення навчально-методичних комплексів дисциплін: розробка, обговорення і вдосконалення навчально-методичних комплексів дисциплін;
- своєчасне внесення змін і доповнень до програм навчальних дисциплін; розгляд й обговорення методичних рекомендацій;
- навчальна робота, виконання навчального навантаження: подання головою циклової комісії пропозицій адміністрації Коледжу щодо обсягів педагогічного навантаження викладачів на наступний навчальний рік;

відповідність професійної кваліфікації педагогічних працівників вимогам щодо викладання дисциплін;

– контроль за дотриманням педагогічними працівниками дисципліни та вимог освітнього процесу; контроль виконання освітньо-професійних програм, навчальних планів і програм навчальних дисциплін;

– систематичний облік виконання викладачами педагогічного навантаження;

– систематичний контроль за дотриманням педагогічними працівниками вимог до ведення навчальної документації, вимог нормативних документів про організацію фізичного виховання;

– впровадження інноваційних технологій, форм і методів навчання з фізичного виховання;

– участь у роботі фахових об'єднань, у фахових професійних конкурсах;

– ведення облікової та звітної документації циклової комісії.

9. Діяльність викладачів фізичного виховання

9.1. Викладачі фізичного виховання несуть відповідальність за виконання освітньо-професійних програм, навчальних планів і програм навчальних дисциплін.

9.2. Систематично здійснюють моніторинг фізичного розвитку здобувачів освіти та подають узагальнені дані керівнику фізичного виховання Коледжу.

9.3. Забезпечують дотримання санітарно - гігієнічних вимог та вимог техніки безпеки під час проведення занять з фізичного виховання та спортивно-масових заходів.

9.4. Створюють умови для об'єктивної самооцінки і самовдосконалення здобувачів освіти.

9.5. Спрямовують свою діяльність на виховання у здобувачів освіти:

– свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих як до найвищої соціальної цінності;

– на формування звичок здорового способу життя;

– засобів збереження та зміцнення фізичного, психічного та соціального здоров'я.

9.6. Організують та проводять спортивну та фізкультурно-оздоровчу роботу зі здобувачами освіти.

9.7. Здійснюють підготовку збірних команд Коледжу до участі в обласних змаганнях серед закладів фахової передвищої освіти.

10. Організація дистанційної роботи викладача фізичного виховання в умовах воєнного стану

10.1. Особливої актуальності процес фізичного виховання набуває в умовах воєнного стану. Безпечові заходи обмежують людину в «живому» спілкуванні, звичному для себе способі життя, але найвагомішою проблемою є обмеження рухової активності.

10.2. Під час проведення дистанційного навчання врахувати наступне:

– знання здобувачами освіти правил самостійних занять фізичними вправами;

- правила самоконтролю під час виконання практичних завдань;
- виконання фізичних вправ тільки за умови гарного самопочуття, дотримуючись усіх вимог безпекових заходів;
- при виконанні комплексів вправ необхідно враховувати місце їх проведення та наявність інвентарю;
- забезпечення зворотного зв'язку зі здобувачами освіти.

10.3. Самостійні заняття фізичними вправами надають можливість оволодіти певними руховими уміннями та навичками, які не передбачені програмою з фізичного виховання, розширити діапазон рухових дій.

До основних форм самостійних занять належать: ранкова гімнастика, виконання елементів спеціальної фізичної підготовки з різних розділів навчальної програми.

10.4. Під час організації самостійних занять здобувачів освіти фізичними вправами викладачу фізичного виховання необхідно:

- забезпечити відповідний рівень допомоги та підтримки самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти;
- допомогти сформуванню переліку вправ фізичного розвитку, розвитку окремих груп м'язів та основних фізичних якостей;
- запропонувати підбір окремих вправ та комплексів вправ із використанням доступного інвентарю.

11. Медичне забезпечення освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту

11.1. Медичне забезпечення передбачає наступні заходи:

- контроль медичних довідок, наданих здобувачами освіти за встановленою формою;
- контроль проходження лікарських обстежень на початку кожного навчального року здобувачами освіти, які віднесені до спеціальної медичної групи;
- додаткові огляди здобувачів освіти перед спортивними змаганнями;
- лікарсько-педагогічні спостереження в процесі навчальних занять з фізичного виховання та спортивних змагань;
- здійснення самоконтролю здобувачами освіти за функціональним станом;
- контроль за санітарним станом приміщень та спортивних споруд для проведення занять;
- профілактика спортивного травматизму і патологічних станів, що виникають при нераціональних заняттях фізичними вправами та спортивним тренуванням.

12. Прикінцеві положення

12.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження рішенням Педагогічної ради Коледжу.

12.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються Педагогічною радою Коледжу.